ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการให้บริการคุมกำเนิดสำหรับชาวมัง

ผู้เขียน นางสาวนัยนันทร์ สุวรรณกนิษฐ์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ลาวัลย์ สมบูรณ์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ เทียมศร ทองสวัสดิ์ กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

จากอัตราการคุมกำเนิดต่ำในคู่สมรสชาวมังส่งผลให้อัตราการเพิ่มของประชากรชาวมัง สูงกว่าเป้าหมายของประเทศ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การคุมกำเนิด รวมทั้งพัฒนาแนวทางปฏิบัติการให้บริการคุมกำเนิดสำหรับ ชาวมัง กลุ่มประชากรที่ศึกษาเป็นสตรีวัยเจริญพันธุ์ชาวมังและสามี ที่อาศัยอยู่ในบ้านห้วยน้ำจาง ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 71 คู่ ตั้งแต่เคือนมีนาคม ถึงเคือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบ เจาะลึกและการจัดเวทีชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานการณ์การคุมกำเนิดของชาวมังพบว่า สตรีชาวมังแต่งงานและตั้งครรภ์เมื่อ อายุต่ำกว่า 20 ปี เริ่มใช้วิธีคุมกำเนิดเมื่ออายุประมาณ 22 ปี มีบุตรโดยเฉลี่ย 4 คน ต้องการบุตรชาย มากกว่าบุตรหญิง และมีความคิดเห็นว่าการคุมกำเนิดเป็นความรับผิดชอบของสตรี โดยสตรี วัยเจริญพันธุ์ชาวมังมีอัตราการคุมกำเนิดร้อยละ 53.53 ในกลุ่มนี้ ร้อยละ 71.06 ใช้ยาฉีดคุมกำเนิด สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้วิธีคุมกำเนิด ได้แก่ ประโยชน์ของการคุมกำเนิด ปัญหาทางด้าน เศรษฐกิจ และปัญหาที่ดินทำถิน ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่ใช้วิธีคุมกำเนิด ได้แก่ บริบททาง สังคมและวัฒนธรรมของชาวมัง อาการข้างเกียงที่เกิดจากการคุมกำเนิด รวมทั้งระบบการบริการ ด้านการคุมกำเนิดของรัฐ

2. แนวทางปฏิบัติการให้บริการคุมกำเนิดสำหรับชาวมัง ตามความคิดเห็นของกลุ่ม ที่ศึกษาประกอบด้วย การปรับระบบบริการและการบริหารจัดการ กล่าวคือ การปรับระบบบริการ ค้านคุมกำเนิดให้เน้นบริการเชิงรุกและเสมอภาค บริการด้วยความเข้าใจถึงความแตกต่างทางสังคม และวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้คู่สมรสได้ตัดสินใจเลือกใช้วิธีคุมกำเนิด เผยแพร่ความรู้ด้านการ คุมกำเนิดแก่ชุมชน ตลอดจนการจัดเตรียมยา เวชภัณฑ์คุมกำเนิดให้พร้อม และการใช้สิทธิบัตร ประกันสุขภาพถ้วนหน้าในการคุมกำเนิด

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า เพื่อให้การบริการคุมกำเนิดมีประสิทธิภาพ ผู้รับผิดชอบ ค้านสุขภาพจะต้องจัดการบริการคุมกำเนิดสำหรับชาวมังที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรมและความต้องการของผู้ใช้บริการ ร่วมกับการจัดบริการที่มีคุณภาพ เสมอภาค และ ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มอายุไม่เฉพาะคู่สมรส ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการยอมรับการใช้วิธีคุมกำเนิด นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของประเทศ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Thesis Title

Developing Practice Guideline of Birth Control Service for

Hmong Hilltribe

Author

Miss Naiyanun Suwanganit

Degree

Master of Nursing Science (Nursing Care of Women)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Lawan

Somboon

Chairperson

Associate Professor Tiamsorn

Tongswas

Member

Associate Professor Dr. Chawapornpan

Chanprasit

Member

ABSTRACT

The low rate of birth control among Hmong couple has resulted in the higher population growth rate than that of the national target. The participatory action research was designed aiming to analyze the birth control situation among Hmong population as well as to develop practical guideline for providing birth control service to such population. The study population consisted of 71 couples of adult women and her husband at Ban Hui-Nam-Jang, Boh-Kaew Sub-District, Sameong District, Chaing Mai Province. Data collection was undertaken through demographic data recording, focus group discussions, in-depth interviews and community forum. Data were analyzed using content analysis. The major results were as follow:

1. Regarding the situation of birth control among Hmong Population, it was found that Adult women got married and became pregnancy under the age of 20 years but started to adopt birth control about 22 years old. The average number of children was four, which they preferred a boy to a girl. The study population had the ideas that women were responsible for birth control. The rate of birth control among adult women was 53.53 percent, mostly hormornal conceptive injection (71.06%). Factors influencing the use of birth control were the benefit of

birth control, family financial problem and land problem. Influencing factors for the non-use of birth control included social and cultural context of Hmong, the side effects of birth control products, and birth control service provided by the government; and

2. According to the opinions of the study population, the recommended guideline for birth control service provision for Hmong included the modification of service system as well as administrative management. Concerning service system, it should be proactive and equity service, understanding of transcultural system, providing a couple to choose birth control method on their own, distributing knowledge about birth control in the community. Besides, having birth control products available and adopting the universal coverage health care plan should also be included.

The results of this study, hence, indicate that for effective provision of birth control, the health personnel should provide birth control service that consonant with sociocultural context as well as the clients needs. Further, the service should be quality, equity and included all age group of clients. This is anticipated to initiate the acceptance of birth control, leading to the target achievement of the country.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved